

הרהורי ליל הסדר / יהודה עמיחי
 הרהורי ליל הסדר, מה נשתנה, שאלנו
 מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות.
 ורבנו גדלנו ולא נשאל עוד ואחדים
 ממשיכים לשאל במשך כל חייהם, כמו ששואלים
 מה שלומך או, מה הנשעה וממשיכים ללכת
 בלי לשמע תשובה. מה נשתנה כל לילה,
 כמו שעון מעורר שתקתוקו מרגיע ומרדים
 מה נשתנה, הכל ישתנה. השנוי הוא האלהים.
 הרהורי ליל הסדר. כנגד ארבעה בנים דברה
 תורה, אחד חכם, אחד רשע, אחד תם ואחד
 שלא יודע לשאל. אבל לא מדבר שם
 על אחד טוב ולא על אחד אוהב.
 וזו שאלה שאין לה תשובה ואם תהיה לה תשובה
 לא ארצה לדעת. אני שעברתי את כל הבנים
 בצרופים שונים, חייתי את חיי, הירח האיר
 עלי ללא צרך והשמש הלכה לה וחגי פסח
 עברו בלי תשובה. מה נשתנה. השנוי
 הוא האלהים. המות נביאו.

גמליאל א

חלב על המצח / מרוקו

אשדות יעקב אחרון 1967,

את ה"הגדה" של פסח קראנו פעמים. פעם ראשונה בעברית ואחרי כל קטע היינו
 מפסיקים וקוראים את הנסח במרוקנית, באותה הצורה ובאותו הנון.
 עם זאת החג היו נפגשות כמה משפחות ביחד, משפחה אחת נכנסת לבקר את האחרת,
 מתכבדים
 ומכבדים, שותים "לחיים", טועמים והולכים לבקר משפחה נוספת.
 אנו הילדים היינו הולכים לסבא, שיברר אותנו. סבא היה לוקח עליה של מנטה, טובל אותו
 בחלב ומורח את החלב על המצח שלנו ומברך.